

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Naše šolske razmere.

(Govoril posl. V. Spinčič v 191. seji državnega zbora
dné 28. januarja 1893. l.)

(Dalje.)

Sedaj naj se še ozrem na Istro, ožjo mojo domovino. Po zadnjem ljudskem številenju, — ko so se cele vasi in cele davčne občine zapisovale kot italijanske, čeprav stanujejo tam samo Hrvati, — je v deželi 140.000 Hrvatov, 44.000 Slovencev, torej 184.000 Hrvatov in Slovencev, potem 118.000 Italijanov in še 6000 raznih narodnostij, mej njimi Nemcev.

In ta Istra ima italijansko veliko gimnazijo, nemško veliko gimnazijo, (Čujte! mej somišljeniki!), nemško mornarsko nižjo realko, za 185.000 Hrvatov in Slovencev pa ni niti velike, niti male srednje šole. (Čujte! mej somišljeniki.) Konstatiram to v označenje naših razmer in preidem na ljudske šole, o katerih hočem nekaj več povedati.

V Istri je 42.000 za šolo godnih otrok. V šolo jih pohaja 21.000, torej polovica; 17.000 otrok, fizično in duševno popolnoma razvitih, sploh ne obiskuje nikake šole.

Po zadnjem izkazu iz leta 1889/90, kateri je, sestavljen v italijanskem jeziku, bil razdeljen v deželni zboru, je v Istri 163 italijanskih šolskih razredov, katerim je prišteta jedna šola za silo, 111 hrvatskih razredov, katerim je prištetih 20 šol za silo in 25 hrvatsko-italijanskih in slovensko-italijanskih, takozvanih utrakvističnih šol, v katerih še nikdar ni bil dosežen dober uspeh, v katerih se vsaj pri nas ni doseglo drugega nič, kakor da so bili otroci vsaj deloma poitalijančeni. Italijani, katerih je tretjina vseh prebivalcev, imajo dve tretjini vseh šolskih razredov, Slovenci in Hrvati pa, katerih je dve tretjini vseh prebivalcev, imajo samo tretjino šolskih razredov.

Že iz teh števk je vidno, da Hrvati in Slovenci nimajo potrebnih šol. Ako se vrhu tega še pomisli, da so povsod, tudi v najmanjših krajih, kjer je prebivalstvo italijansko — v zadnjih desetletjih tudi poitalijančeno — italijanske šole, sklepam, da so tisti otroci, kateri nobene šole ne obiskujejo in katerih je 17.000, Hrvati ali Slovenci. Šole zato ne obiskujejo, ker je nimajo, akoprav bi

jo radi imeli in so že večkrat zanjo prosili. Od 21.000 otrok, kateri hodijo v šolo, je več tisoč hrvatskih, kateri morajo obiskovati italijanske šole. Da bi se mi ne očitala površnost, navedem naj iz posamnih okrajev nekoliko vzgledov.

V Koperskem okraju, v občini Pomjanski, ki je zadnji čas zaslovela, spadajo na 6000 Slovencev trije šolski razredi, od katerih sta pa zadnji čas dva zaprta. (Čujte! mej somišljeniki.)

V Poreškem okraju, kjer so Hrvati bili pri zadnji ljudski štetvi najbolj oškodovani, (Veselost,) kjer so nekatere popolnoma hrvatske davčne občine upisane kot italijanske, je 11.000 Hrvatov in ti nimajo ne jedne hrvatske ljudske šole. (Čujte! mej somišljeniki.) Za 35.000 Italijanov ustanovljenih je 45 italijanskih šolskih razredov. (Posl. dr. Brzorad: Neverjetno!) V imenovanem poročilu navedeni sta dve šoli kot hrvatsko-italijanski in sicer v Fontani in pri Sv. Lovrencu. Prebivalci Fontanski so vsi Hrvati, upisani pa so kot Italijani; vzlic temu so, mislim l. 1885., prosili pri namestništvu hrvatske šole.

Namestništvo oziroma deželni šolski svet je prošnjo naravnost odbil. Ministerstvo za uk in bogočastje, kateremu je bil podan rekurs, ustanovilo je šolo kot hrvatsko-italijansko; ljudje so prosili hrvatske šole in dobili hrvatsko-italijansko. (Posl. dr. Brzorad: To je bedarija!) Ta šola nima učitelja, ker se je vzlic temu, da je šola hrvatsko-italijanska, nastavljal učiteljem trd Italijan, vsled česar so otroci nehali hoditi v šolo.

Na drugi hrvatsko-italijanski šoli pri Sv. Lovrencu uči umirovljen učitelj in so določene nekatere popoldanske ure za hrvatske otroke. (Posl. Biankini: Za rajo!) V imenovanem poročilu navedene so še tri hrvatske šole; to so šole za silo, katere pa so, kolikor mi je znano, že dlje časa zaprte!

Na tisoče je hrvatskih otrok, ki so brez pouka. Hrvatski pouk se sploh perhorecira. Tako n. pr. poznam duhovnika, ki je nekatere otroke na domu poučeval in imel radi tega s c. kr. oblastvi mnogo sitnostij. (Čujte! mej somišljeniki.) V istem okraju poznam učitelja, ki je bil v neki drugi provinciji odstavljen, in ki je v hrvatski vasi poučeval v italijanskem jeziku, ne da bi se mu bilo kaj zgodilo; poučeval je, dokler je hotel.

To je bilo v Labincih. Hrvatska šolska občina je že l. 1887. prosila otvoritve ondu sistemizirane šole; doslej niti odgovora ni dobila. Neka druga občina je tudi že l. 1887. prosila ustanovitve šole, a tudi ta še ni dobila odgovora. Predsednik okrajnega šolskega sveta, kateri bi bil v prvi vrsti poklican skrbeti za izobrazbo, je tako pogumen, da očita Hrvatom surovost in jim preti z batinami, ako nečejo glasovati z italijansko stranko. (Čujte! mej somišljeniki. Posl. dr. Brzorad: To so turške razmere! — Posl. Alfred grof Coronini: To so Rinaldinske razmere!) V Lošinjskem okraju imajo Italijani — na papirju jih je 8000, v resnici pa jih ni toliko — prav toliko razredov, kakor Hrvati, katerih je 33.000. (Posl. Alfred grof Coronini: To je lepo razmerje!) Navedel bodem še lepše. V Čresu in v obeh Lošinjih so samo italijanske šole, čeprav večina otrok italijanskega jezika čisto nič ne ume. V štirih popolnoma hrvatskih vaseh so hrvatsko-italijanske šole. V Pazinskem okraju je za 6000 Italijanov 13 šolskih razredov, za 33.000 Hrvatov pa devet hrvatskih in šest hrvatsko-italijanskih šol. Zadnji čas je Pazinska občina mnogo storila za šolstvo; posrečilo se ji je ustanoviti ondu hrvatsko ljudsko šolo. Zgradila je več šolskih poslopij in ker nedostaje učiteljev, poučujejo duhovniki prostovoljno. Novi okrajni glavar — zajedno predsednik okrajnega šolskega sveta — je vsem duhovnikom, ki poučujejo, in vs. m učiteljem napovedal boj. Šikanira jih kakor le more in sicer samo zato, ker so Hrvati.

K temu okrajnemu glavarju je šla, mislim dné 8. ali 9. oktobra, deputacija treh mož in ga prosila, naj uredi na Lindarski šoli razmere gledé učnega jezika. Okrajni glavar je deputacijo opsoval in ji pretil z zaporom, ako bi še kdaj s tako prošnjo prišla k njemu. (Posl. dr. Brzorad: Tega okrajnega glavarja bi bilo za preti!) Res, tako blazno počenjanje bi ničesar drugega ne zaslužilo.

V Puljskem okraju spada na 35.000 Italijanov 35 razredov, na 22.000 Hrvatov pa 13 razredov. V okraju Voloska je baje 700 Italijanov, ne 700 otrok, ampak 700 prebivalcev, kateri so upisani kot Italijani in ti imajo 4 italijanske razrede. V najnovejšem času je bilo v tem okraju sezidano šolsko poslopje, in sicer vsled strogega ukaza šolskega

LISTEK.

Dvojna ljubezen.

Izvirna novela iz domačega življenja.

Spisal Ahasverus V.

(Dalje in konec.)

VI.

Brádati gospod mestni stražnik nabijal je na hiše nemški razglas, v katerem so slavnim volilcem oča „purgermojster“ naznanjali dneve volitev novih mestnih očetov. Nestrpuo pričakoval je že dr. Pavlovec nekaj dni za kulisami svojih oken trenotja, ko se bode na „vogalu“ ustavil brádati mož ter i tam nabil važni razglas. In ko je čakal to srečno trenotje, poslal je jednega svojih pisarjev po smodke ter mu naročaval mimogredé pregledati razglas ter mu sporočiti dneve volitve.

Poštena, blaga, plemenita duša bil je kraj vseh svojih muh dr. Pavlovec, a le jedno mu je manjkalo in ravno tisto, kar tako silno potrebuje vsak Slovenec v zdanji dobi, namreč: moške odločnosti v narodnih zadevah. Že ko so ležale volilne pole v občinskem uradu na upogled, bilo je muke

dovelj, predno so se reklamacije sestavile, več še bilo je truda, predno so prizivi odpotovali na glavarstvo.

Pred več leti storil je Zvijáč res mnogo za narodno stranko, a v zadnjem času postal je čuden, čuden mož, ki je često naglašal, da je on národni mučenik. Ni se brigal več za ničesar kot za svoje viničarice, a narodnost postala mu je deveta briga. V svojem indiferentizmu sprl se je z vsemi rojaki v mestu. Narodna stranka se je neumoro trudila, da vzbudi volilce iz narodnega sná, da jih navduši za volilni boj; voditelji in nositelji narodne ideje so tekmovali drug z drugim, kdo bo več dosegel, a vés trud je bil brez uspeha, hiba je bila storjena že prej; agitacija se je začela prepozno. Nemčurska stranka se je bala za svoje gospodarstvo ter na vso moč agitirala krog žen in deklet, krog sinov in hčerá, krog mater in očetov. Očitala je národni stranki nezmožnost gospodariti v lastnih zavodih, povdarjala, da ni slovenstvu sovražna, češ, saj smo tudi mi sami Slovenci, razločuje nas samo mnenje, da je dobro, če človek tudi nemški zná. Slepila, strašila in obečala je vse mogoče, nemčurske gospé in „frajlice cartane“ so romale od do hiše hiše in

našle celo pot v okoličansko kmečko koč, niso se sramovale ni zvižáči ni lažij.

Priznati se je moralo, da je vprizorila nemčurska stranka svojo agitacijo premišljeno in ne štedivši stroškov. Že več mesecev prej podkupovala je omahljivce, zbirala pooblastila in bila tako dobro pripravljena za odločilni boj.

In prišel je volilni dan!

Nikdar ni bilo tacega razburjenja po mestu, kakor v dan volitve tretjega volilskega razreda.

Kakor bi se zopet razlegal srednjeveški klic zatiranih kmetov: „vkup, vkup, uboga gmajna!“ takov brup se je razlegal po navadno tihih mestnih ulicah in cestah; vse je bilo na nogah. Pred volilno dvorano stala je pijana množica nemškutarskih volilcev in z urnebesnim upitjem pozdravljala naznanilo, da so zmagali nemškutarski kandidati.

Za tem groznim porazom se druga dneva pri volitvi za II. in I. razred ni prikazal na volišče noben Slovenec več.

Žalostna nam majka! V vseh narodnih rodbinah je zavládala žalost; tudi pri Zoránovih, in v srcu dr. Juga, ki je bridko čutil žalostni poraz svojih rojakov.

Kotilijon ski in drugi pred- meti za predpust

redovi, novosti v tourah, biofoni (glas-
beni stroji iz papirne mase) itd. v veliki izbiri po
najnižjih cenah pri (106-2)

J. Giontini-ju

trgovina s knjigami in papirjem v Ljubljani.

Nepremočne vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi
in jih daje po ceni (59-3)

R. RANZINGER,

speditör c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
na Dunajski cesti št. 15.

Kazenski zakon

in

Kazenski pravdni red

za

gospode juriste in druge

dobivata se v slovenskem jeziku

(v usnje vezano)

v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani.

Cena 3 gld. in 2 gld. 80 kr.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi ozna-
čeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž. Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 11. uri 55 min. predpoldne osebni vlak na Trbiž.
Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 21 min. popoldan osebni vlak na Trbiž. Be-
ljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Pariz, Linz, Ischl,
Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane,
Prago, Karlove vane, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak iz Dunaja via
Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlo-
vih varov, Eger, Marijinih varov, Plzenja, Budejevic,
Solnograda, Linca, Ischlja, Ljubna, Celovca, Franzens-
feste, Trbiža.
Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak iz Dunaja,
Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla,
Trbiža.
Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak iz Dunaja, Ljubna,
Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 10 " popoldne v Kamnik.
" 7. " 00 " zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 06 " popoldne iz Kamnika.
" 6. " 20 " zvečer iz Kamnika.
Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani
za 2 minute naprej. (12-23)

Komí in učenec

za trgovino z železjem in špecerijakim blagom in (86-2)

praktikant za pisarnico

se takoj vzprejmó pri Karolu Kauscheggu v Ljubljani.

Notarskega kancelista

vzprejme s 1. marcem notar v Ljub-
ljani. Prosilci morajo se izkazati, da so že bili v
jednaki službi, da so trezni, popolnoma sposobni,
zanesljivi in da imajo lepo in hitro pisavo.

Ponudbe naj se določijo upravnistvu „Slov.
Naroda“ do 10. februarja. (94-2)

Naravna dalmatinska vina,

rumena, črna in temnordeča „šiler“ priporoča
po jako nizki ceni

Marin Nadilo,

(22-7)

vinotržec v Logatci.

Za dobro in točno postrežbo jamči se.

KARL TILL

Ljubljana, Špitalske ulice št. 10.

Arabska guma, skledice za gumi, tablete za
gumi, herbariji, krasopisne predloge, črtala
od kavčuka, gosja peresa, škripčna peresa,
kreda bela in barvasta, držala za kredo, čr-
tala, črtani listi, brisalne deščice, brisalni gumi,
pivnik, predloge za slikanje, kovinska tinta,
milimeterski papir, glasbene mape, natorni
gumi, natorni papir za risanje, nigrivorin, be-
ležnice, beležne tablice, slikarske ploščice,
škarje za papir, lepenka, klejne table, suhe
barve, prozorno platno, prozorni papir, čopi-
či, portfeljni klini, preparacijski zvezki,
(1024) strgalni gumi. III. (21)

Pristni **mesni ekstrakt** v posameznih kosih po 8 kr.
pri Jeglič-u & Leskovic-u.

Preklic.

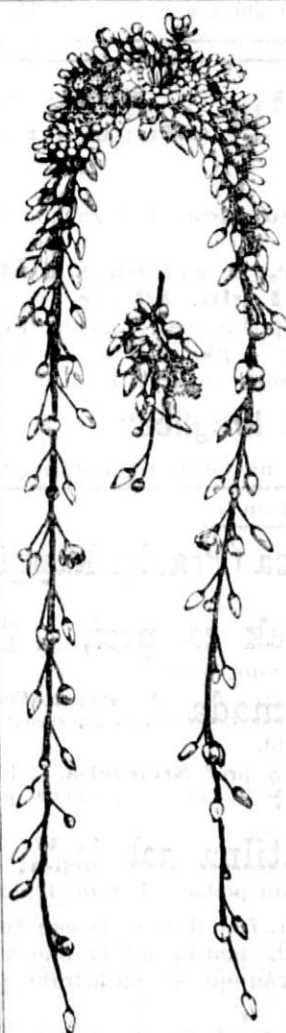
Prostovoljna dražba Mlinske gmajne
na Bledu dne 3. februarja 1893 se
javno **prekliče.**

Zupanstvo na Bledu

dne 30. januarja 1893.

(109)

Največja in najceneja zaloga

Podpisana priporoča
slavnemu občinstvu svojo
bogato zalogo vsakovrstnih

vencev in šopkov za ženine in neveste

kakor tudi
pajčolane za neveste, mo-
derce, rokavice in nogavice
po najnižjih cenah.

P. n. gosp. trgovci do-
bivajo primeren odbitek.

Dalje imam v zalogi
najnovejše (32-3)

nagrobne vence

z napisi, najceneje.

Z vsem spoštovanjem

M. Podkrajšek

Ljubljana, Špitalske ulice 9.

umetnih šopkov in vencev

Razpis natečaja.

Odbor društva za zgradbo „Narodnega Doma“ v Ljub-
ljani razpisuje na podlagi sklepa v odborovi seji z dne 12. januarja 1893

javen natečaj za projekt o zgradbi nove društvene hiše.

Na podlagi podrobnega programa je izdelati projekt prostorom za na-
slednja narodna društva: 1.) „Narodno čitalnico“, 2.) „Matica Slovenska“,
3.) Telovadno društvo „Sokol“, 4.) „Dramatično društvo“, 5.) Rezervne pro-
store za druga narodna društva. — Projekt se ima izdelati v skicah v me-
rilu 1:200 in ima obsežati črteže vseh nadstropij s suteronom vred. Isto
merilo določeno je tudi za fasade in prereze. Fasade je izdelati vse, a pre-
reza vsaj dva. O glavni fronti je poleg skice v gori določenem merilu izdelati
še vsaj jeden del v merilu 1:100.

Projektantom držati se je določila, da **troški za zgradbo ne
smejo presežati 150.000 gld.** Zaradi tega ima vsak konkurent svo-
jemu delu priložiti popis zgradbe in generalni troškovnik.

Kot rok za izročitev konkurenčnih izdelkov določuje se

12. ura dopoldne, 15. aprila 1893.

Nagrada za prvi najboljši projekt določena je na 1200 kron,
za drugi pa na 800 kron in si društvo pridržuje popolno neomejeno
last dotičnega odlikovanega projekta. Glavno vodilo vsakemu projektantu
bodi, da je v prvi vrsti gledati na jasno in ugodno razvrstitev določenih
prostorov. Poslopje izražaj povsem dostojno in resno svoj namen in prepre-
čiti je radi tega razno pretirano ali malenkostno okraševanje.

Društvo „Narodni Dom“ označilo bode imena izvoljenih presojevalcev
najkasneje do 1. marca 1893.

Dalje se določuje, da so poleg podrobnih pogojev odborovega programa
za konkurenco veljavni predpisi društva „Oesterreichischer Ingenieur und
Architekten Verein“ z dne 27. aprila 1889.

Natančnih pojasnil je dobiti pri odborniku, I. mestnem inženirju gosp.
Ivanu Duffé-ju v Ljubljani.

Upravni odbor

„Društva za zgradbo „Narodnega Doma“ v Ljubljani“.

FRIDERIK HOFFMANN

urar

(521-17)

Dunajska cesta št. 16

priporoča svojo bogato zalogo **švicarskih žepnih ur iz zlata,
srebra, tule, jekla in niklja** in sicer le dobre do najboljše
kakovosti, kakor tudi vsake vrste **stenskih ur in budilnikov**
po najnižjih cenah ter prevzame popolno garancijo.

— Popravljanja se izvršujejo točno in dobro. —

oblastva. Tam je bila nad 30 let dobra šola za silo in učitelj je bil od Nj. Veličanstva cesarja in kralja odlikovan. Ta šola še vedno ni sistemizirana, čeprav je že dve leti, kar je poslopje izgotovljeno; deželni odbor neče in deželni šolski svet se dela, kakor da zoper to ne more ničesar storiti.

Ustanovitvi hrvatskih in slovenskih šol se ustavljajo občinski zastopi in krajni šolski sveti, in sicer tam, kjer so hrvatske vasi združene z italijanskimi; ustavljajo se jim nadalje okrajni šolski sveti, kateri so ali izključno ali večinoma italijanski, in ustavlja se tudi večina deželnih šolskih oblastev. Vse to pa bi nič ne koristilo, da se tem niso pridružila tudi c. kr. šolska oblastva. Okrajni šolski sveti delajo navadno tako, kakor želé občinski zastopi, deželni šolski svet pa tako, kakor želi deželni odbor, če je tudi zoper voljo Hrvatov, samo da je po volji Italijanov. Pogostoma se primeri, da dobé občine kot rešilo na svoje peticije od deželnega šolskega sveta samo prepis rešila, katero je bil izdal deželni odbor, kakor da deželni šolski svet nima tu ničesar govoriti in odločevati in kakor da ima samo nalogo, obvestiti proslce o rešilu deželnega odbora. To ni samo v škodo Hrvatom in Slovencem, to ni samo porušujoče za c. kr. oblastva, to je tudi zoper jasno besedilo zakona. (Posl. dr. Brzorád: Kaj se menijo naša oblastva za zakone!) Drž. ljudskošolskega zakona § 59 določa, da je povsod tam ustanoviti šolo, kjer je jedno uro daleč v okrožji 40 šolskih otrok. Če je v Istri na stotine takih okrožij, kjer ni nikake šole, tako je to dokaz, da se ta zakon ne izvršuje, če pa se ne izvršuje, so tega kriva c. kr. oblastva, katera imajo nalogo, zakone izvrševati in paziti, da se izvršujejo.

Člen 19. drž. osnovnega zakona z leta 1867. določa, da je javne učilnice tako urediti, da ima vsak narod sredstva izobraževati se v svojem jeziku.

To sta dve važni določbi; vsakemu narodu naj se dajo sredstva za izobraženje in to naj se vrši v jeziku narodovem. Če je torej v Istri 17000 hrvatskih otrok, kateri nimajo sredstev za izobraženje, ako v Trstu in v Gorici ni slovenskih šol, potem ni tega dolžiti nikogar drugega, kakor ravno c. kr. državna oblastva. (Posl. Biankini: Naučno ministerstvo!)

Doli pri nas se dolže drugi faktorji; občine, občani in deželni odbor. Čudno je to, da je sklicavanje na občine samo tedaj navadno, kadar so zoper Hrvate in za Italijane; na občane se sklicujejo oblastva tedaj, kadar so ti za Italijane in zoper Hrvate. Deželni odbor hoče vedno kolikor mogoče italijanskih šol in je odločno protiven hrvatskim šolam.

Vidi se, da bi sklicevalci radi odvalili krivdo od sebe, a zakon govori tudi v tem oziru popolnoma jasno. Državnega ljudskošolskega zakona § 6. veleval: O učnem jeziku razsodi, zaslišavši vzdrževalce šole, držječ se mej, določenih po zakonu, deželno šolsko oblastvo, to je deželni šolski svet.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 3. februvarja.

Bodoča večina.

Levica se je vsaj navidezno udala grofu Taaffeu, ne da bi bila dobila zahtevanih jamstev za to, da se

ne bo vladalo zoper levičarska načela. Konservativni listi se s tem ponašajo, kakor da je to zasluga konservativcev. Nekaj pa so levičarji venderle izposlovali in to ni brez vsake važnosti. Odstop dra. Smolke je gotova stvar, le da še ni določeno, kdaj se zgodi. Vlada je levičarjem obljubila, da se bo potegnula za kandidaturu barona Chlumeckega. Če postane Chlumecky predsednik poslanske zbornice, mogel bo levičarjem mnogo koristiti, zlasti pa bo mogel ovirati protisemite in nacionalce, kateri se levičarjev najbolj boje, da jim izpodkopljejo zaslonbo mej volilci Chlumecky kot predsednik poslanske zbornice — to je torej garancija, katero je izposlovala levica.

Levica in Taaffe.

Taaffeov odstop — to je najsrčnejša želja nemških levičarjev. Vedno in vedno javljajo levičarski listi, da se umakne Taaffe, samo o naslednikih njegovih se ne morejo zjediniti. Kandidirali so že trgovskega ministra Bacquehema, potem nižjeavstrijskega namestnika Kielmansegga sedaj pa gališkega namestnika Badenija. Grof Badeni je sicer jako konservativen, strogo katoliški mož, aristokrat ven in ven, a levičarji bi se dosti raje zanj vneli, ker je vsaj deloma pristopen, dočim se ko samega peklenščeka boje, da bi postal Taaffeov naslednik strogo konservativni in popolnoma nepristopni — češki namestnik grof Thun. To je tudi uzrok, da lancirajo levičarji kandidaturu grofa Badenija.

Cerkveno politične reforme na Ogrskem.

Vsi neodvisni madjarski listi priznavajo, da je izvršitev cerkveno političnega programa postala popolnoma nemogoča. To se je jasno pokazalo na zadnji konferenci liberalne stranke navzlic lepim besedam ministerskega predsednika. Vladajoča nasprotstva so se javno konstatirala in sam „Pester Lloyd“ pravi, da bi bilo smešno to zanikavati. V liberalni ali vladni stranki je še mnogo takih poslancev, ki bi takoj zapustili vladni tabor, če bi prišle v razpravo cerkvenopolitične predloge. Wekerle je sedaj natančno v istem položaju, kakor je bil grof Szapary pred odstopom. Szapary ni z ozirom na dvorne kroge, nasprotne liberalnim tendencam glede cerkvenopolitičnih vprašanj, ničesar jasnega povedati mogel in ker je klika Tiszina zahtevala jasnosti, moral se je Szapary umakniti. Wekerle je sedaj ravno tam; tudi on ne vé ničesar povedati — kaj bo zdaj storila Tiszina stranka, to še ni znano.

Vnanje države.

Koburžan išče neveste.

Kar je premenjena bolgarska ustava, pričakujejo privrženci Koburžanovi kaj nestrpno vesti o zaroki njihovega kneza. Koburžan se mudi sedaj v inozemstvu, da išče neveste, pa kakor se kaže, nima posebne sreče. Iz začetka se je govorilo, da vzame hči grofa de Paris, a ta govorica se je proglasila kot neresnična. Druga nevesta, o kateri se je govorilo, je neka bavorska princezinja. Koburžan se je nekaj dnij mudil v Monakovu, pa se kmalu zopet vrnil na Dunaj, ne da bi bil kaj opravil. Tudi o neki italijanski princezinji posedirane rodovine se je že govorilo, a z nestrpnimi Bolgari vred čaka tudi politični svet z veliko radovednostjo, kje najde Koburžan primerne neveste in če jo sploh najde. Koburžan nima v Bolgarski tako trdne zaslonbe, da bi skrbni roditelji bili voljni izpostavljati svojo hčer veliki nevarnosti in to je menda poglavitni uzrok, da Koburžan še vedno nima neveste.

Panamino.

Ministerstvo menda ne bo moglo ubraniti, da bi aféra rimske banke ne prišla v pogovor tudi v parlamentu. Generalni prokurator zahteval je od zbornice dovoljenja, da zapre poslanca de Zerbi-ja, ker je na sumu, da je zapleten v aféro rimske banke. De Zerbi je bil l. 1891. poročevalec v nekem bančnem zakonu in vse kaže, da je za svoje poročilo dobil od banke lepi honorar 400 000 fran-

kov. De Zerbi dobil je to nagrado, ker se je bančnim upraviteljem kazal kot mož ki ima kaj vpliva na zbornico in na vlado. Zaprti guverner rimske banke Taulougo pravi, da je de Zerbi dobil to svoto za razne troške, potovanja itd., zaprti glavni blagajnik Lorenzoni pa je povedal resnico brez ovinkov. Za vlado je to tud udarec; Giolitti je vedel, da so v aféro zapleteni nekateri poslanci in vender ni storil ničesar, da to odkrije, celo parlamentarni komisiji se je ustavljal. Iz Rima se poroča, da bo neki opozicijski poslanec predlagal zuova, naj se voli parlamentarna komisija.

Angleški parlament.

Lani voljeni parlament sešel se je v prvo daljše zasedanje in bil s prestolnim nagovorom slovesno odprt. Pričakovalo se je splošno, da bo novo ministerstvo v prestolnem nagovoru vsaj v velikih potezah označilo svoj načrt glede Irke, a ta nadeja se ni izpolnila. V prestolnem nagovoru se ni ničesar drugega reklo, kakor da bo home-rule v korist Britanski in Irski. — Parlament je takoj začel razpravo o adresi. Glavno pozornost obrača naše egiptsko vprašanje. Gladstone dal je povsem ugodna pojasnila, s katerimi so zadovoljni celo konservativci. Debata o adresi utegne trajati več tednov. Konservativni listi poročajo, da ima Gladstone premagati velike težkote, ker se posamni elementi njegove večine zlasti delavski poslanci odločno upirajo vsakemu principijelnemu koraku, dokler jim ne da Gladstone jamstev, da se bo oziral na delavske tirjatve.

Domače stvari.

— (Čestitanje.) Velezaslužnemu rodoljubu g. dr. Jarneju Zupancu poklonili sta se povodom njegovega odlikovanja predvčerašnjim deputacija „Slovenske Matice“, včeraj pa deputacija Ljubljanske čitalnice ter mu čestitali imenom omenjenih dveh društev.

— (Slovenska predstava,) šestintrideseta te sezone, bode v deželnem gledališču v nedeljo 5. t. m. Predstavljala se bode pustnemu času primerna burka s petjem v treh dejanjih „Čevljarska učenca“, spisal A. Berta, poslovenil Fr. Končan. Glavni ulogi sta v spretnih rokah gospdč. Nigrinove in g. Borštnika. Prijateljem smeha in zabave bode gotovo ustrezno s to igro, ki se je lani predstavljala na čitalniškem odru s prav popolnim uspehom.

— (Slovensko gledališče.) Včerašnja popoldanska predstava je bila jako dobro obiskana, žal, da se burka „Danes bomo tiči“ ni predstavljala tako, da bi bilo kaj hvaliti. Izvzemši nekatere prve moči moremo kar sumarično reči, da skóro nihče ni znal svoje uloge, prav kakor da bi bilo za nedeljsko publiko vse dobro, in po tem se je tudi igralo. Da je to zelo krivo mnenje, se utegne še pokazati, če se prelo ne storé primerni koraki.

— (Vodnikov ples Ljubljanske „Čitalnice“ v redutni dvorani.) Misel, napraviti običajni Vodnikov ples v redutni dvorani, je bila prav srečna. Dokaz temu, da je ples zares sijajno vspel. Zelo ukusno ozaljšana dvorana je bila v sredo zbirališče odličnemu zelo raznovrstnim stanovom pripadajočemu občinstvu (nad 300 udeležencev). Počastili so ples s svojo navzočnostjo gg.: dvorni svetnik in vodja deželne vlade baron V. Hein, eksc. fml. vit. Schilhawsky, gm. M. Fux, polkovnik vit. Gariboldi, predsednik dež. sod. F. Kočevar, mestni župan P. Grasselli in podžupan V. Petričič, predsednik trg. zbornice J. Perdan, dvorni

Ko je sedel v svoji sobi, zamišljen in nem, odpró se duri in služkinja Zoránovih mu prinese nekaj njima izposojenih časopisov nazaj.

Položi jih pred-se na mizo ter sej nove izroči.

Čez nekaj časa vstane, prime časopise ter jih hoče odnesti v za to pripravljeno omarico v drugo sobo, ali v tem bipu se srnica po njem vspné, da mu padejo knjige iz rok.

Pripogne se in jih pobira, a kaj je to?

Kakó je prišel ta listek mej nje? Pisava mu je znana! Njena je! — Je-li njemu pisala? A tako čudno; brez zavitka in še celó brez začetka! Tudi dokončano ni to pismo, saj je, kakor bi bil odlomek več listkov broječega pisma! Morda je pa samo po nepaznosti prišel ta odlomek pisma v časopise, — tako je premišljal dr. Jug. Hotel je že ta drobni listek vrniti neprebranega lastnici, a nehoté so mu oči prebitele prvo vrsto in ni si mogel kaj, da bi še druge in tretje in daljnih vrstic zanimivega, nje-govim očem ne namenjenega pisma ne čital.

Roka, držeča lahek papirček se je pa vedno bolj in bolj tresla, kolikor dalje vodila je bralca njegova nedopustna netaktnost in ko še ni prve strani prebral, omahnila je roka, in solza mu je

zablislila v očeh. Dolgo je sedel nepremično, iz prsij vskipeli so mu globoki vzdih, srce njegovo je bilo hud boj. Še-le, ko je nekdó večkrat na duri potrkal, zdrami se dr. Jug. Poštni sluga prinesel mu je brzojav. Zažge luč, odpravi možá ter bere svojega četovskega prijatelja, viteza iz Gradca naznanilo, da ga zvečer obišče.

Pogleda na uro. Bilo je le malo časa še do označenega vlaka. Napravi se na pot, bere še jednokrat nekaj vrstic, potem zažge vžigalnik in sežgè duhteče pismo, čigar zadnje besede so pa slovele: „ Ko sem Ti pravila za velikonoči, ljuba Ida, da se bodejo vršile v našem mestu za poletja volitve v mestni zastop, prosila si me, naj Ti o izidu tega boja poročam. Nemška stranka je sijajno zmagala! Ne čudim se, saj tukajšnja nemška stranka je rod poln navdušenja in požrtvovalnosti, ki je za mogočnost našega naroda pripravljen vse darovati“ Dalje tudi dr. Jug ni bral.

„Na svoj rod ponosna Nemka je“ — govorilo mu je srce, „Nemka, ki ljubi svoj rod, kakor ti tvojega, in če se njena duša veseli zmage njenega roda, smeš jo li obsojevati ti, ki bi kdo vé kaj veselja storil, če bi bila zmagala slovenska stranka?“

A ona te ljubi in njena ljubezen naj ti bo najlepša, najvrednejša zmaga.“

Vlak je zapiskal in počasi pridrdral pred postajo. Meglen, temen se je dr. Jugu zdel svet, čeravno je polna luna svetila. Kakor iz daljave čul je sonoren glas plemenitaša-dobrotnika.

Ko sta v sobi hôtela sedela pri večerji, opazoval je priletni gospod čudno spremenjeno lice svojega mladega prijatelja, a ko se je natakakr oddaljil ter sta zazvenela vitka kozarca, rekel je plemenitaš: „Pijem na Tvoje zdravje, ljubi Vid, čeprav vem, da si bolan. A bolezen tvojo bom lečil jaz, če zaupaš svojo bôl ljubečemu te drugemu očetu!“

In dr. Jug jel je pripovedovati povest svoje ljubezni. Niti z besedico ga ni svetnik motil, nepremično je zrl v tla in še-le, ko je prijatelj obmolknil, podal mu je rokó in z mehko-tožnim glasom govoril:

„Ubogi moj Vid! — Slušaj zdaj povest mojo! . . . Vsaki deklici, vsaki ženi je prirojeno svojstvo, ki nas zanima, očara. To svojstvo, nazivamo „ljubkost“. Vled ljubkosti vpliva žena z magnetično silo na moža, to čustvo pa se imenuje ljubezen. Z ljubezujó se porodi poželenje po ljub-

svétnik K. Plachky, dež. odbornik dr. Papež, drž. poslanec dr. Ferjančič i. dr. Gosp. deželni glavar je svojo odsotnost pismeno opravičil. — Ples je bil zelo živahen. Četvorke je plesalo do 50 parov. Dame odlikovale so se z zares ukusnimi in dragoceni toaletami. Darila damam (bogato izdelane kasetice z uroženim fino vezanim plesnim redom s primernim napisom) so opravičila vse nade in splošno dopadala. Obče je vladalo mnenje, da tacega Vodnikovega plesa že dolgo ni imela Čitalnica in zares je svoje prednike izza zadnjih let močno nadkriloval. Hvala torej neutrudljivemu pododboru čitalniškemu in pa rediteljem, ki so se svoje naloge s tako požrtvovalnostjo lotili in jo tudi tako izborno izvršili. Ples je trajal do ranega jutra in po vseh prostorih je vladala velika živahnost. Po pravici se sme trditi, da nihče ni zapustil ta večer redutnih prostorov nezadovoljen. Le jedna misel utegnila se je morebiti pojaviti in ta je: da bi že skoraj lahko prirejali take veselice v „Narodnem domu“. Konečno omenjamo še, da sta dekoracijo izvršila zares bogato in ukusno tukajšnja tverka Naglas in umetni vrtnar Verovšek.

— (Koncert Slavijanski.) Kakor čujemo in kakor poroča tudi uradni list, se je sinoči prvi ruski koncert v nemški „Tonhalle“ prav povoljno obnesel, zlasti ker je narodno občinstvo skrbelo za to, da je bila razprodana filharmoničnega društva dvorana. Divna moč in miloba ruske narodne pesmi premagala je vse pomisleke. Danes je drugi in zadnji koncert.

— (Družba sv. Cirila in Metoda) beleži pričujočim naslednje domoljubne darove zadnjih dni: G. Helena Bevkova nam je poslala dva letnika „Danice“, g. notar Luka Svetec, družbin podpredsednik, več časopisov; g. Dragotin Hribarjeva tiskarna v Celji II. Letopis slovenskih posojilnic; g. Karol Bleiweis, notarski kandidat, več knjižic, in „Nepoznanec iz Istre“ veliko del družbe sv. Mohorja. — Po g. Matildi Sebenikarjevi, prvomestnici Cirniško-Planinske podružnice, smo prejeli 100 gld., nabranih kot ustopnino pri šaljivi loteriji ob podružnični veselici. Blagajničarica novoustanovljene ženske podružnice v Ajdovščini, g. Leop. Kersnik-Rottova, nam je poslala 88 gld. 40 kr. in 1 tolar; večinoma darovi vesele družbe v Ajdovščini v znesku 16 gld. in 1 tolarja in pa preplačila pri prodaji družbenih knjig. Kot prvo natirko kronin darov je nabral gosp. Vekoslav Legat na Koroškem 140 kron v zlatu, in sicer so darovali po 20 kron g. pošiljavec, č. g. Franc Lenc, provizor v Kazazab, Štefan Lassnig, župnik v Št. Vidu v Podjurski dolini, Jožef Skerbinec, župnik v Vogerčah, Anton Žak, stolni vikar v Celovci, in dva neimenovana posvetna Celovška rodoljuba. Po g. farmaceutu Radoslavu Hočevarji smo prejeli 60 gld. kroninega daru naše vrle Cerkljanske podružnice na Gorenjskem. „Rodoljub na Vrhniki“ nam je naklonil 50 gld., plačanih mu vsled poravnave od nasprotnika, istotako g. Ivan Zupan, posestnik in lesotrzec v Gojzdu pri Kranjski gori, 30 gld., pridobljenih v kazenski zadevi. Blagajnik kameniške moške podružnice, g. dr. Josip Barle, nam je poslal 19 gld. 27 kr.: 4 gld. 40 kr. je daroval gosp. dr. Jul. Dereani, drugo je bilo pa

zloženo v veselih družbah pri „Kendi“, in sicer je bilo nekaj nabranega na predlog g. sodnika Polca, drugo je pa blagajniku izročil g. Grašek ml. Po č. g. vikarji Fr. Grozniku smo prejeli iz Zagorja 16 gld. 50 kr., nabranih ob 25letnici župana Matije Faturja. Č. g. Josip Svatou, kapelan v Št. Lenartu pri sedmih Studencih, je poslal 11 gld. 68 kr. kroninega daru; darovali so pa kot prve krone gg. Wucherer in pošiljavec po 4 kr., gg. Einspieler, Fojehter, Lapuš, Treiber, Wutti in župljani pod Turjo po 2 kroni, g. Trupe 1 kr. 36 bel. in gg. Arih in Pergrin po 1 kr. Prvo XX-krono sta doposlala telovadno in gasilno društvo „Savinjski Sokol“ v Mozirji in g. Jakob Mankoč v Trstu mesto venca umrlemu g. Ivanu Šega v Sodražici. Jedno XX krono smo prejeli kot „časnikarski narodni davek“. Posojilnica v Sinči vesi je darovala 10 gld., posojilnica v Žužemberku 10 gld. in sedmorica pri Tučku v Novem mestu tudi 10 gld. G. Anton Virant, podstarosta „Dolenjskega Sokola“ je nabral mej Sokoli 7 gld. ter nam jih poslal s srčno željo, da se Slovenci združimo in končamo boj. Po g. Ivanu Aleševci, sobnem slikarji, smo prejeli iz Opatije 6 gld. 30 kr. novoletnega daru; darovali so pa gg. Ana Kernova, Zofija Šabec, poštar Gaspari in pošiljavec po 1 gld., gg. Terezija Aleševa, Matija Žust in Zore po 50 kr., g. F. Alešovec 40 kr. in gg. Fran in Anton Jamar po 20 kr. G. Fr. Galč, učitelj v Šiški, je poslal 6 gld. 20 kr., ki jih je nabrala na Silvestrov večer g. Nežika Udovičeva, g. pravnik Fr. Regally pa 6 gld., zloženih v veseli družbi na Dunaji. Blagajničarica ženske podružnice na Vrhniki, g. Mici Petričeva, nam je poslala 5 gld.: 4 gld. iznaša novoletnina gg. Marije Grudnove, Ane Lenarčičeve, Anči Petričeve, Mici Petričeve, Anete Pourrove, Mici Tršarjeve, Anči Tomšičeve in Žanete Vidičeve, 1 gld. je pa daroval „Neimenovanec“. Telovadci „Ljubljanskega Sokola“ so nam naklonili 5 gld. in istotako 5 gld. g. Vojteh Candolini iz Kostanjevice. Iz Ilirske Bistrice smo prejeli 4 gld., nabranih na Silvestrov večer po g. And. Uršiči. Č. g. Matija Nesler, župnik v Galiciji na Koroškem, je poslal za novo leto 3 gld., g. Jernej Bahovec, knjigotrški komptoirist 2 gld. kot zbirko trgovskih pomočnikov pri „Kolovratarji“, neimenovan rodoljub iz Zagreba 1 gld. in župnik z nemške meje za „Vestnik“ 1 gld. — Z iskreno zahvalo se priporočamo slovenskim dobrotnikom tudi za vpridhodnje. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Stavbena dela za novo deželno bolnišnico) za sv. Petra vojašnico, na knezoškofijskih posestvih se bodo koncem tega meseca, gotovo pa začetkom marca t. l. razpisala, ker deželni stavbeni urad neumorno deluje v tej zadevi. Tu bode za naše obrtnike, katarim primanjkuje dela, zopet prilika, kaj zaslužiti in dati dela mnogim delavcem.

— (Mrtvega našli) so v petek proti večeru v rastlinjaku plinove tovarne, 50letnega tam kot vrtnarskega delavca nastavljenega Matevža Debeveca. Brez dvoma zadel ga je mrtvoud vsled obilo

zavžitega žganja. Prenesli so ga v mrtvašnico k sv. Krištofu.

— (Umor.) Danes zjutraj proti 6. uri sunil je v tukajšnji kavarni „National“ J. Krigota z bodalom, katero je skrivaj vzel nekemu vojaku, Frana Mihlerja po domače Centeža tako nesrečno, da je ta malo hipov potem umrl.

— (Čitalnica v Spodnji Šiški) priredi slavnostno besedo s plesom v spomin Valentina Vodnika v prostorih Koslerjeve zimske pivarne v nedeljo, dne 5. februarja t. l. s sodelovanjem slavne vojaške godbe pešpolka baron Kuhn št. 17. Vspored je zanimiv in obseza poleg štirih točk vojaške godbe in prologa, ki ga govori g. Javoršek, šest pevskih točk: A. Foerster: „Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesmij“, moški in mešani zbor s spremljevanjem glasovirja; Kücken: „Barkarola“, ženski dvospev s spremljevanjem glasovirja; A. Hajdrih: „Sirota“, moški zbor s sopran- in alt-solo; A. Nedved: Popotna pesem, moški zbor; Fr. Abt: „Čuj zvonov spev“, ženski trospev s spremljevanjem glasovirja, in konečno opereta: Odvetnika. Po besedi ples. — Začetek točno ob polu 8. uri zvečer. Ustopnina za osebo 50 kr., društveniki so prosti.

— (Osobna vest.) Rudarski praktikant v Duchovcih na Češkem gosp. Jakob Vidic, rodom Idričan, je imenovan rudarskim adjunktom.

— (Iz narodnih društev.) Delavsko podporno društvo v Trstu priredi veliki ples v soboto dne 4. februarja 1893 v lepo okinčanem in v vseh prostorih še posebno električno razsvetljenem gledališču „Politeama Rossetti“. Plesali bodo tudi izurjeni plesalci v novo izdelanih narodnih oblekah lepi narodni ples „Kolo“. Začetek plesa bode ob 8. uri zvečer, konec pa ob 5. uri zjutraj. Ustopnina je za osebo 50 kr. brezizjemno. Čisti prihod tega plesa je namenjen društvenemu upravnemu zakladu. — Pevsko društvo „Zarja“ v Rojani pri Trstu priredi domačo veselico s sodelovanjem Dramatičnega odseka „Tržaškega Sokola“ v dvorani „Društvene krčme“ v nedeljo dne 5. februarja 1893. Vspored obseza petje, deklamacijo in igro „Doktor in njegov sluga“. Pel se bode mej drugim tudi Ipavčev „Kdo je nar“ s spremljevanjem orkestra. Začetek ob 7. uri zvečer. Čisti dobiček je namenjen za društveni fond. — Društvo „Edinost“ v Ajdovščini priredi plesno veselico dne 4. februarja 1893. Začetek ob 8. uri zvečer. Svira Goriški septet. Pri odmoru ob polnoči bode krokarški zbor kazal svoje spretnosti. — Postojnska čitalnica priredi sijajni Vodnikov ples, v nedeljo dne 5. februarja 1893 v prostorih g. Al. Burgerja. Godbo oskrbuje oddelek vojaške godbe c. in kr. pešpolka št. 87. Začetek ob 8. uri zvečer. Ustopnina 1 gld.

— (Iz Št. Petra na Notranjskem) se nam piše: Tukajšnji železniški uradniki priredili so na večer 1. februarja plesni venček v gostilni gospoda Hafnerja. Mej plesnim odmorom je bila šaljiva loterija, katera je napravila veliko smeha. Veselica je bila precej dobro obiskana. Godba je bila izvrstna.

— (Narodna zmaga) V Ribnici na spodnjem Štajerskem bil je voljen županom narodnjak g. A. Mravljak. Prejšnjega nemškutarskega župana Rietschnigga so se torej srečno znebili in je konec nemčurski glorijski v Ribnici.

— („Narodna čitalnica v Ptuiju“) izvolila je za 30. društveno leto 1893 nastopne gospe v odbor: Predsednik je g. Anton Gregorič; podpredsednik Ivan Langerholz; blagajnik dr. Anton Brumen; tajnik Rudolf Sigl; odborniki dr. Josip Čuček, Anton Klobučar, Luka Kunstek, Simon Oshgan, dr. Jakob Ploj, o. Alfons Svet in Josip Zelenik; namestniki Marko Pavlinič, Martin Muršič, o. Konrad Stazinski in Ivan Kavkler.

— (Akademično društvo „Triglav“) v Gradcu priredi v soboto dne 4. februarja 1893. svoje 6. redno, javno zborovanje s sledečim vspreedom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Predavanje iur. Šavnika. 3. Poročilo odborovo. 4. Poročilo odbora ad hoc. 5. Razgovor o poletnem izletu. 6. Slučajnosti. Lokal: „Zum wilden Mann“ Jakominigasse. Začetek ob 8. uri zvečer. Slovanski gostje dobro došli!

— (Občinske volitve v Ločniku na Goriškem) so končane in reči smemo, da izid ni tako slab, kakor smo se bali. Slovenski kandidati so zmagali v prvem volilskem razredu, v drugem in tretjem volilskem razredu pa so dobili večino lahonski kandidati, dočim so naši možje ostali za malo glasov v manjšini.

ljenem bitju, a čisto nas ljubkost krasne ženske očara in vender je ne ljubimo. O svojem času slovela je v Pragi baronesa Hojko zbog svoje ljubkosti. Tudi vitez, recimo mu: Zdenko, je bil očarani slavitelj krasne deve. Prišel je Amor in mu zasadil v srce ostro puščico. Zveza je bila mogoča in vender nemogoča. On je bil z dušo in telom Slovan, ona Nemka! Zdenko je skušal pridobiti baroneso za svoje nazore in ona je skušala dobiti ga na svojo stran a ni se posrečilo ni njej ni njemu, oba sta bila ponosnega srca in se ločila; njemu se ni srčna rana nikdar zacelila. . . .

Svétnik je umolknil, zmočil ustnice z vinom. „Povesti svoji imam le dostaviti, da je Zdenko ostal raje samec, nego bi svojo čast, svojo ljubav dal ženski v sužnost!“

Dr. Jugu je bilo, kakor bi mu bila v srcu struna počila, kakor bi polagal v grob najdražji in najljubši svoj sen. Pa pokopati ga je moral, če je hotel biti pravičen samemu sebi in pošten.

Ustal je in dejal:

„In tisti Zdenko ste vi svétnik?“

Plemenitaš se je trpko nasmehnil in rekel: „Da! In kaj ti, Vid?“

Ali ste zadovoljni, gospod svétnik, da si vzamem daljši dopust ter potujem z vami, kakor ste že čisto želeli v vašo domovino?“

„Nisem se v tebi varal, Vid, mišljenja mojega sin!“ — rekel je plemenitaš, „idiva čim prej moč, jutri se vrnem v Gradec, pripravim vse za pot in v malo dneh sva v zlati Pragi.“

Z besedami: „Lahko noč, moj oče!“ — poslovi se dr. Jug od svétnika in odide.

Iz stolpov okoličanskih cerkvá oglašal se je že dan znaneči zvon, ko je dr. Jug prišel iz hôtela.

Že ko so služkinje prihajale na vodnjak po vodo, hodil je dr. Jug sèm ter tja po trgu ter ni videl pogledov ljudij, ki so začudeno merili zaranega šetalca.

A dr. Jug sklepal je ravnokar knjigo svojega življenja, na katere zadnjemu listu je bilo z zlatimi slovkami zapisano: „vse za narod in dom!“ Srce je pa molčalo, ker je bilo strto in mrtvo.

In Serafina? Morda jo je v istem trenutji zibal krasen sen, ko je bedna duša dr. Juga želela jej vse dobro in lepo za bodočnost, — — — ko je sežigala njegova roka jedini vidni spomin na Serafino, šmarnično-duhteče pisemce njeno. . . .